

Prakoramia

DZIENNIK ŁÓDZKI

Rok XX Łódź, niedziela 4 i poniedziałek 5 kwietnia 1965 roku Nr 81 (5699)

Partyjno-rządowa delegacja ZSRR z Leonidem Breżniewem na czele przybywa jutro do Warszawy

Jak już podawaliśmy, na zaproszenie Komitetu Centralnego PZPR i rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — w poniedziałek, 5 bm. — przybywa do Polski delegacja partyjno-rządowa Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich z I sekretarzem KC KPZR Leonidem Breżniewem na czele.

Leonid Breżniew

W skład delegacji wchodzi: Aleksiej Kosygin — członek Prezydium KC KPZR, przewodniczący Rady Ministrów ZSRR, Jurij Andropow — sekretarz KC KPZR, Andrej Gromyko — członek

KC KPZR, minister spraw zagranicznych ZSRR, Nikołaj Kryłow — członek KC KPZR, marszałek Związku Radzieckiego, wiceminister obrony ZSRR, Tichon Kisielew — członek KC KPZR, przewodniczący Rady Ministrów Białoruskiej SRR, Wasilij Drozdenko — członek Komisji Rewizyjnej KC KPZR, I sekretarz Kijowskiego Komitetu Obwodowego KP Ukrainy, Awierkij Aris'ow — członek KC KPZR, ambasador ZSRR w PRL.

Przebieg uroczystości powitania delegacji w Warszawie transmitowany będzie przez radio i telewizję polską i ZSRR. Werszawa przybrała odświętny wygląd. Główne ulice miasta udekorowane są biało-czerwonymi i czerwonymi flagami. Odświętnie udekorowane są gmachy urzędów i instytucji oraz zakłady pracy. Flagi powiewają nad bramami domów. W kilku punktach miasta umieszczono wielkie portrety przywódców Polski i ZSRR. Nad ulicami powiewają transparenty.

Aleksiej Kosygin

Witania delegacji w Warszawie transmitowany będzie przez radio i telewizję polską i ZSRR.

Werszawa przybrała odświętny wygląd. Główne ulice miasta udekorowane są biało-czerwonymi i czerwonymi flagami. Odświętnie udekorowane są gmachy urzędów i instytucji oraz zakłady pracy. Flagi powiewają nad bramami domów. W kilku punktach miasta umieszczono wielkie portrety przywódców Polski i ZSRR. Nad ulicami powiewają transparenty.

znaszli ten kraj

Druga młodość MIASTA (Od naszego wysłannika)

Kiedy przyjechałem do Szczecina, miasto tonęło w porannej mgie. Chłód marcowego poranka dawał się we znaki. Na ulicach spotykałem tłumy mieszkańców spieszących do pracy. Rozpoczynał się jeszcze jeden powszedni dzień w Szczecinie. W polskim Szczecinie. A jeszcze 20 lat temu...

Podniecony głos spikera grzmiał donośnie z ulicznych megafonów. Spiker odczytywał proklamację Hitlera, która kończyła się butnym stwierdzeniem: „nasze wysiłki będą uwiecznione zwycięstwem”. W tym samym czasie ruszyła ofensywa Armii Radzieckiej, zamykająca szczytnym pierścieniem Szczecin. Przyjeżdżając do miasta pierwszy Niemiec uchodził ze wschodem. Na murach domów ukazują się placki „Szczecin wierny A. Hitlerowi”. Gauleiter wzpiera mieszkańców do obrony miasta. I o 19 marca 1945 r. Armia Radziecka zdobyła Dąbie pod Szczecinem. 21 marca 1945 r. Szczecin zostaje zamieniony w fortecę. Na rozkaz komendanta miasta zostaje rozstrzelana grupa Polaków przebijających tu na robotach przymusowych.

Wspominają tamte pierwsze dni polskiego Szczecina pionierzy odzyskanych ziem Pomorza Zachodniego. — Pamiętam, był dzień 5 lipca 1945 r. — mówi Marian Orzel, wówczas pracownik PUR. — Upalna niedziela. Przystaliśmy na Albertplatz; by zmienić jego nazwę na Plac Grunwaldzki. Był to pierwszy plac, który otrzymał polską nazwę. Wszystkie inne ulice i place nosiły jeszcze nazwy niemieckie. Na Placu Grunwaldzkim odbył się wielki wiec. — W 1946 r. witał się w Szczecinie minister Ziem Odzyskanych, Władysław Gomułka — opowiada Marian Dobroń, wówczas pracownik Miejskiej Rady Narodowej, dziś rencista. — Kiedy wróciliśmy dostojnemu gościowi chleb i sól, Władysław Gomułka długo ważył w dłoni mały kawałek chleba; bo wiedział, że my go wiele nie

mamy. W tym czasie w Szczecinie panował głód. Ciężkie to były lata. Ale już w 1946 r. miasto liczy ponad 100 tys. mieszkańców. Polska ludność przybywała tu z różnych okolic kraju — najwięcej z woj. poznańskiego. Zaczyna się odbudowa miasta. Na pierwszy ogień idzie port handlowy, który trzeba było nie tylko odbudować, ale i przystosować do obsługi przeładunków. 4 kwietnia 1946 r. zawia do Szczecina pierwszy statek s/s „Posejdon”, na którego pokładzie znajduje się 802 repatriantów z Lubelska. W kilka miesięcy później — 17 czerwca 1946 r. port szczeciński przyjmuje pierwszy szwedzki statek handlowy „Ruth” z ładunkiem 492 tony celulozy. 12 lipca tegoż roku rozpoczyna się eksport węgla...

Pozory mylą — wydawałoby się, że matka węgierskich rzeź powinien być opiewany w strausowskim walcu Dunaj, a tymczasem Tisza, leniwie płynąca przez madziarską równinę Tisza (Cisa) zawładnęła sercami Węgrów. Jej poświecają swe strofy poeci, ja malują artyści, o niej śpiewają Cyganie, jej wreszcie imieniem nazywane są hotele, restauracje, nie mówiąc już o miastach i wsiach, których mieszkańcy musieli dokazywać prawdziwych cudów językowej zwinności, aby w nazwie swych siedlisk wykorzystać słowo Tisza. I tak podróżując z południa na północ kraju na 560-kilometrowym szlaku spotkałem: Tiszazigel, Tiszasas, Tiszekürt, Tiszasilly, Tiszavasvari itd. — kilkadziesiąt miejscowości zrzeszonych w bractwie adoratorów Cisy. Jako smakowitą anegdotekę, a propos — opowiedziano mi przygodę pewnego zagranicznego gościa, który na 2 tygodnie wybrał się do swych węgierskich przyjaciół. Zapamiętawszy tylko nazwisko gospodarzy i początek nazwy miasteczka, biedaczyna wędrował wytrwale od osady do osady, by 12 dnia podróży stwierdzić, że dobrał dopiero do połowy...

Między Cisą a Dunajem (Korespondencja własna z Węgier)

Nie doszukujemy się zbyt wiele — chodzi przecież o typowo węgierską ciekawostkę. Równie ciekawy jest fakt, iż niemal każda węgierska rodzina posiada kogoś w Budapeszcie. W sumie zebrało się tych powinowatych i krewnych blisko 2 miliony, co stanowi 1/3 ogółu ludności całego kraju. Pozabudapeszteńscy obywatele zagadnięci o te sprawy zauważają z przekąsem, że jeśli rozwój stolicy będzie nadal postępował tak szybko, to za lat 20-30 zabraknie Węgrów na prowincji. Sytuacja naprawdę wyjątkowa, gdy weźmie się dodatkowo pod uwagę, że w 2-milionowym Budapeszcie koncentruje się 52 proc. węgierskiego przemysłu, blisko 50 proc. ogółu klasy robotniczej, gros środków transportu, 30 proc. obrotu całego handlu detalicznego republiki, kilkadziesiąt procent udziałów w eksporcie itd., itp. Tegie głowy muszą mieć ojcowie miasta, by z tego konglomeratu problemów (pośrednio lub bezpośrednio dotyczących naddunajskiej metropolii), wybierać te najważniejsze, a i przynoszące w wyniku realizacji niejaki profit. Dach nad głową — bolączka chyba ogólnoeuropejska — zapewnia mieszkańcom szeroko prowadzone budownictwo, które skupia się w kilkunastu osiedlach wieniem otaczających stare śródmieście. Ubiegłe 3 pięcioletki przyniosły w sumie około 115 tys. mieszkań, czyli niemal 20 proc. aktualnego stanu posiadania miasta w tej dziedzinie.

Przyjaźń Współpraca Pomoc wzajemna

W październiku 1944 r. u zarania naszej niepodległości, Władysław Gomułka, wyjaśniając znaczenie sojuszu i przyjaźni ze Związkiem Radzieckim powiedział, że od tego sojuszu „zależy w ogóle sła i wszechstronny rozwój Polski, zależy nasze miejsce w powojennej Europie”. Gdy w pół roku później, 21 kwietnia 1945 r., podpisany został polsko-radziecki układ o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy powojennej — głoszona przez polską lewicę, przez postępowych demokra-

tów, prawda o roli i znaczeniu dla naszej ojczyzny tego podstawowego zurotu w stosunkach ze Związkiem Radzieckim — znalazła wyraz w historycznym akcie państwowo-prawnym. Teraz, spoglądając z perspektywy 20-lecia Polski i działania polsko-radzieckiego układu — na historyczny dorobek naszego narodu, każdy Polak, każdy patriota, może z całą stanowczością stwierdzić, że idąc drogą budowy socjalizmu, drogą sojuszu ze

Dużo prościej jest sprawą turystów. Półtoramilionowa rzesza, odwiedzająca w sezonie stolicę Węgier, to dewizowy kasek, z którego ojcowie miasta nie zamierzają rezygnować. „Frontem do gości” — w imię tego hasła rozbudowuje się więc budapeszteński handel i usługi. Przede wszystkim hotele — kilkunastokondygnacyjnymi akcentami wystrzelał ponad przeciętną wysokość śródmieścia. „Budapest”, „Szabadsag” i szereg dalszych kolosów otworzy wkrótce swe podwoje dla turystów. W ciągu najbliższych 5 lat odda się tu do użytku ponad 5 tys. nowych miejsc hotelowych. Jednocześnie przewiduje się otwarcie kilkadziesiątu nowych lokali gastronomicznych. Rzecz o tyle zaskakująca, że już w tej chwili samych tych restauracji posiada Budapeszt... 1800. Zamierzenia swe gospodarze motywują zarówno małą w stosunku do całego kraju liczbą lokali na tysiąc mieszkańców (w Budapeszcie 1 restauracja przypada na 1.100 obywateli przy przeciętnej krajowej: 1 restauracja na 700 mieszkańców), faktem, że coraz więcej ludzi stoi się poza domem, jak i potrzebami wywołanymi wzmocnionym napływem turystów.

A swoją drogą miło usiąść w budapeszteńskiej kawiarence pod troskliwą opieką kelnerów i patrzeć jak w takt cygańskiej orkiestry kilka par kołysze się na parkiecie. Jest przytulnie, swojsko i spokojnie. Otóż to — spokój! Mimo szalonego tempa (kierowcy jeżdżą po szatańsku), powodzi pojazdów, fali pieszych, płynących ulicami stolicy Węgier, przybysza ogarnia mimo woli uczucie bezpieczeństwa i spokoju. Nie warto gonić autobusu, bo w 2 minuty za nim przybywa następny, nie potrzeba uciekać ze skrzyżowania, bo wiadomo, że kierowca z żelazną dyscypliną przestrzega przepisów ruchu (w ciągu 14 dni mego pobytu w Budapeszcie nie zdarzył się ani jeden wypadek). To właśnie te mniej i bardziej drobne sprawy (jakże denerwujące, a nie dostrzegane u nas) przyczyniają się do stabilizacji i opanowania Węgrów. Nasi przyjaciele posiadli bowiem nietatwą sztukę upraszczania życia, a przynajmniej jego niekomplikowania. Jest to widoczne zwłaszcza w Budapeszcie, na tle jego ważkich problemów i codziennych kłopotów.

J. STEFKO

